

การอ่านหนังสือเพื่อบันทึกเสียง

ในการอ่านหนังสือเพื่อบันทึกเสียงให้ผู้อ่านพิจารณาการอ่านด้วยหลักการทั่วไป คือใช้หลักการในการอ่านออกเสียงเป็นตัวกำหนดวิธีการอ่าน โดยผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในภาษาที่จะใช้ในการบันทึกเป็นอย่างดี เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และอื่นๆ เป็นต้น เพื่อให้การอ่านเป็นไปตามหลักภาษานั้นๆ ถูกต้องชัดเจน ต่อไปนี้เป็นหลักการอ่านออกเสียงที่เป็นแนวทางให้กับผู้อ่านใช้เป็นแบบวิธีการแต่ไม่ได้หมายความว่าทุกอย่างจะต้องเป็นอย่างนี้ ให้ขึ้นกับเหตุปัจจัย สถานการณ์ และวัตถุประสงค์ในการนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ในรูปแบบของเสียง

หลักการอ่านออกเสียง

การออกเสียง

1. เสียงดังพอเหมาะ
2. ชัดเจน ถูกต้อง
3. ไม่ช้าหรือเร็วเกินไป
4. ถูกวรรคตอน
5. น้ำเสียงปกติธรรมดา
6. ไม่อ่านตก หรือเติมข้อความจากต้นฉบับ
7. สำเนียงไม่แปร่ง ไม่เพี้ยน
8. กวาดสายตาไปก่อนที่จะอ่านข้อความของแต่ละวรรคตอน เพื่อมิให้การอ่านชะงักไม่ต่อเนื่อง มีสมาธิอย่างกังวลเพราะนั่นเป็นเหตุให้อ่านตะกุกตะกักไม่ราบรื่น

อารมณ์/บทบาท

1. การใช้เสียงเบา เสียงอ่อนโยน เสียงเศร้า เสียงดัง หรือเสียงธรรมชาติ ให้เป็นไปตามบทบาทหรือเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน หรือตัวละครของเรื่องนั้นๆ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับเรื่องราวที่ผู้อ่านนำเสนอ
 2. การใช้น้ำเสียงในการสื่ออารมณ์ ก็เป็นสิ่งสำคัญ เช่น การทอดเสียง การรวบรัด เป็นต้น เพื่อการสื่อความหมาย
 3. เน้นเสียงให้เหมือนว่าเป็นเหตุการณ์ที่เป็นจริง รู้จักวางจังหวะเสียงไว้ตามระยะที่ถูกต้อง
 4. ให้ใช้ไหวพริบจับใจความ คิดตาม สร้างอารมณ์ และความลึกไปกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
- **หมายเหตุ :** ปัจจัยหรือตัวแปรสำคัญที่เป็นตัวกำหนดการใช้เสียง หรืออารมณ์ในการนำเสนอคือ ประเภทของหนังสือที่ใช้อ่าน เช่น นวนิยาย วิชาการ เรื่องสั้น บทกวี หรือ อาจจะเป็นร้อยแก้ว ร้อยกลอน โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน เป็นต้น

หลักการอ่านออกเสียงอักษรนำ

การอ่านออกเสียงอักษรนำมีหลักเกณฑ์อย่างไร เช่น

คำว่า "ศักราช" อ่านว่า "สั - กะ - หาราด"

แล้วทำไมคำว่า "เอกราช" จึงอ่านว่า "เอ - กะ - หาราด"

ทำไมถึงไม่อ่านว่า "เอ - กะ - หาราด" ให้เหมือน ๆ กัน

หรืออำเภอ "จักราช" จังหวัดนครราชสีมา ทำไมจึง อ่านว่า "จัก - กะ - หาราด"

การอ่านคำต่าง ๆ ในภาษาไทยนั้นมีทั้ง "การอ่านตามหลัก" และ "การอ่านตามความนิยม" แต่เราก็ควรจะยึดหลักไว้ก่อน การอ่านตามความนิยม ถือว่าเป็นข้อยกเว้น เช่น

จังหวัด "ชัยนาท" เราออกเสียงว่า "ไช - นาด" ทั้ง ๆ ที่ตามหลักควรอ่านว่า "ไช - ยะ - นาด" เช่นเดียวกับจังหวัด "ชัยภูมิ" ที่เราอ่านว่า "ไช - ยะ - พุม"

ในเอกสารประกอบการเรียนรายวิชา ท ๖๐๕ ภาษาไทย ของ น.ส.สุวิมล มนต์ศุกรานันท์ มีอยู่ตอนหนึ่งได้กล่าวถึง "หลักการอ่านออกเสียงอักษรนำ" ซึ่งมีประโยชน์มาก จึงขออนุญาตนำมาเผยแพร่อย่างรวบรัดเป็นแนวทางสำหรับพิจารณาต่อไปดังนี้

๑. ถ้า "อ" และ "ห" นำอักษรเดี่ยว ไม่ออกเสียง "อ" และ "ห" แต่เสียงวรรณยุกต์ที่ออกนั้น ต้องออกเสียงเหมือนเสียงวรรณยุกต์ของตัวหน้าที่เป็นตัวนำ เช่น อย่า อยู่ อย่าง หยด หงิม ฯลฯ
๒. ถ้าอักษรสูงนำอักษรต่ำเดี่ยว ต้องออกเสียงวรรณยุกต์ของพยัญชนะตัวหลังให้มีเสียงสูงตามอักษรนำ เช่น เอา ห นำคำหลัง เช่น

ผนัง	ออกเสียงว่า	พะ - ผนัง
แผนก	"	พะ - แผนก
สงบ	"	สะ - หงบ
สงวน	"	สะ - หงวน

๓. ถ้าอักษรกลางนำอักษรต่ำเดี่ยว ต้องออกเสียงวรรณยุกต์ของพยัญชนะตัวหลังตามเสียงอักษรกลางที่นำ คือ ตัวนำมีเสียงวรรณยุกต์อย่างไร พยัญชนะตัวหลังที่ถูกนำก็จะมีเสียงวรรณยุกต์อย่างเดียวกัน คือ เอา ห นำคำหลัง เช่น

ตลบ	ออกเสียงว่า	ตะ - หลบ
ตลาด	"	ตะ - หลาด
ปรอท	"	ปะ - หรอด
อึ้ง	"	อะ - หนึ่ง

๔. ถ้าอักษรสูงนำอักษรต่ำหรืออักษรกลาง ให้ออกเสียงวรรณยุกต์ของพยัญชนะตัวหลังตามเสียงวรรณยุกต์ของตัวเอง ไม่ต้องผันไปตามเสียงอักษรสูง เช่น

ตบง	ออกเสียงว่า	ตะ - บง
ตบาย	"	ตะ - บาย
ขจาย	"	ชะ - จาย
ขจร	"	ชะ - จอน

๕. ถ้าอักษรต่ำเป็นอักษรนำ ให้อ่านออกเสียงวรรณยุกต์พยัญชนะตัวหลังตามเสียงวรรณยุกต์ของตัวเอง เช่น

รหัส	ออกเสียงว่า	ระ - หัด
รโห	"	ระ - โห
ชบา	"	ชะ - บา
ชนัก	"	ชะ - นัก

แต่ทั้งนี้ก็มีข้อยกเว้นบางคำที่ไม่ออกเสียงตามกฎเกณฑ์ที่กล่าวมา เช่น

อัศวิน	ออกเสียงว่า	อัศ - สะ - วิน (ไม่ใช่ อัศ - สะ - หวิน)
กฤษณะ	"	กริด - สะ - นะ (ไม่ใช่ กริด - สะ - หนะ)
สมรรถภาพ	"	สะ - มัด - ละ - พาบ (ไม่ใช่ สะ - หมด - ละ - พาบ)
วิษณุ	"	วิด - สะ - นู (ไม่ใช่ วิด - สะ - หนู)

เรื่องการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทยก็นับว่าเป็นปัญหาที่ยุ่งยากใจเรื่องหนึ่ง เพราะบางทีก็ไม่ทราบว่าจะเอาอะไรเป็นเกณฑ์ หรือบางทีวางหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ก็ยังมีข้อยกเว้นในบางกรณีอีก เราก็ไม่ทราบว่าในกรณีใดบ้างที่เป็นข้อยกเว้น จึงจำต้องอาศัยความสังเกตและความจำเป็นหลักสำคัญด้วย อย่างคำว่า "เอกราช" ที่เราออกเสียงกันว่า "เอ - กะ - ราช" นั้น ตามหลักต้องอ่านว่า "เอ - กะ - หาราช" ทำให้นึกถึงกรรมการชำระปทานุกรมรุ่นใหญ่สมัยที่เคยเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการชำระปทานุกรม คุณพระธรรมนิเทศทวยหาญ ท่านไม่ยอมอ่านว่า "เอ - กะ - ราช" ท่านจะอ่านของท่านว่า "เอ - กะ - หาราช" อยู่เสมอ.

อ่านอย่างฉลาดสามารถรอบรู้

มนุษย์อ่านหนังสือเพื่อประโยชน์หลายอย่าง เช่น อ่านเพื่อฆ่าเวลา อ่านเพื่อความรู้ อ่านเพื่อสนองความสนใจของคน อ่านเพื่อกิจธุระ หรืออ่านเพื่อผลประโยชน์ทางใดทางหนึ่ง และอ่านเพื่อประโยชน์ในการเข้าสังคม ไม่ว่าจะอ่านเพื่อประโยชน์อย่างใดก็ตาม ควรอ่านให้ได้ประโยชน์คุ้มกับเวลาหรือทรัพย์ที่เสียไป

ในการอ่านจึงควรคำนึงถึง

1. **หลักการอ่านออกเสียง** หลักการอ่านออกเสียงเป็นการอ่านให้ผู้อื่นฟัง หากผู้อ่านออกเสียงชัดเจน ย่อมช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ ผู้ฟังสามารถรับสารได้อย่างสมบูรณ์ จึงควรฝึกให้ชำนาญ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

คำไทยส่วนมากเราออกเสียงกันได้ถูกต้อง คำที่มีปัญหาในการออกเสียงมักเป็นคำที่มาจากภาษาอื่น ฉะนั้นการอ่านออกเสียงจึงควรต้องคำนึง

2. **อ่านประเด็นสำคัญ** ในการอ่านถ้าผู้ฟังมีต้นฉบับตามที่เราอ่านอยู่ในมือ ผู้อ่านอาจอ่านได้ในอัตราที่ค่อนข้างเร็ว อาจข้ามข้อความบางตอนไปได้ ต้องบอกให้ผู้ฟังรู้ว่าจะข้ามตอนไหน และจะเริ่มอ่านต่อตรงไหน

3. **คำที่ออกเสียงยาก** ผู้อ่านควรฝึกอ่านไว้ล่วงหน้า เช่น คำสฤณณ์ อ่าน สะ-หริด ชุกชี อ่าน ชุก-กะ-จี

4. **อ่านข้อเขียน** ถ้าอ่านจากข้อเขียนที่เป็นลายมือของตนเองควรเขียนต้นฉบับให้อ่านง่าย ตัวอักษรให้มีขนาดใหญ่มากพอ อย่าให้มีจุด จืด ฆ่า หรือโยกกลับไปกลับมาจนทำให้สับสนในขณะที่อ่าน การอ่านให้ผู้อื่นฟังนั้นจะต้องอ่านให้ต่อเนื่องกันไปโดยตลอด จะหยุดครึ่ง ๆ กลาง ๆ ไม่ได้

5. **การรู้ความหมายของคำ** จะทำให้อ่านคำได้ถูกต้อง เช่น อรหันต์ อ่านออกเสียง ออ-ระ-หัน หมายถึง สัตว์ในนิยาย มีสองเท้ามีปีก หัวเหมือนคนผู้วิเศษ อรหันต์ อ่านออกเสียง อะ-ระ-หัน หมายถึงผู้สำเร็จธรรมพิเศษสูงสุดในพระพุทธศาสนา กริ อ่านออกเสียง กะ-รี หมายถึง ช้าง อ่านออกเสียง กริ หมายถึง กระจุกแหลมที่หัวกุ้ง

6. **การอ่านบทร้อยกรอง** ต้องคำนึงถึงฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ และต้องอ่านเพื่อเอื้อสัมผัสด้วยจึงจะมีความไพเราะ เช่น สตินสมุทรสุดคึกถึง**บิตุเรศ** คำที่ขีดเส้นใต้ควรอ่าน บิด-ตุ-เรศ เพื่อให้เอื้อสัมผัสกับคำว่าผิด

7. **การเว้นวรรค** การอ่านเว้นวรรคได้ถูกต้องจะทำให้สื่อความหมายได้ถูกต้องตามความประสงค์ เช่น ฉันไม่รู้ / จะตอบ / แทนเธอ / อย่างไรดี ฉันไม่รู้ / จะตอบแทน / เธอ / อย่างไรดี (เป็นการแบ่งวรรคได้ถูกต้องสามารถ สื่อความหมายได้ถูกต้องตามความประสงค์)

8. **อ่านจากสิ่งพิมพ์** จะต้องตรวจทานดูให้ดีว่า การพิมพ์เว้นวรรคตอนไว้ถูกต้องเพียงไร

9. **ต้องทรงตัวและใช้กิริยาอาการ ให้ถูกวิธี**
10. **ใช้เสียงให้มีประสิทธิภาพ** การฝึกทักษะในการใช้เสียงให้มีประสิทธิภาพควรคำนึงถึง
 - อัตราเร็วในการเปล่งเสียง
 - ความดังในการเปล่งเสียง
 - ระดับความสูงต่ำของเสียง
 - คุณภาพของเสียง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของตนโดยเฉพาะ
11. **อ่านให้ผู้ฟังได้รับสารจากบทที่อ่านนั้นครบถ้วน** ทั้งสารที่สำคัญที่สุดและสารที่สำคัญรอง ๆ ลงไป
12. **อ่านให้ผู้ฟังสนใจฟัง** อยู่ตลอดเวลา

การอ่านในใจโดยบอกสาระที่ให้ความรู้ได้

การอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อเก็บความรู้และอ่านเอาเรื่อง ซึ่งนับเป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียนภาษาไทย และเป็นพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้โดยทั่วไป ดังนั้นจึงควรฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านเป็นการช่วยสรุปสาระสำคัญของเรื่อง ทำให้เข้าใจเรื่องได้ครบถ้วนตรงตามที่คุณเขียนต้องการอย่างรวดเร็ว การฝึกทักษะอ่านเพื่อจับใจความ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของคำ และสำนวนในเรื่อง สามารถลำดับเหตุการณ์และลำดับความคิดแยกได้ว่าใจความใดเป็นใจความสำคัญและใจความใดเป็นใจความรอง การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะการใช้ภาษาซึ่งจำเป็นต้องฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญสามารถอ่านจับใจความสำคัญรองได้รวดเร็ว เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการจับใจความสำคัญ มีดังนี้

1. ถ้าเป็นเรื่องขนาดสั้น ต้องอ่านให้ตลอดเรื่องแล้วจึงสรุป แต่ถ้าเป็นเรื่องขนาดยาวควรอ่านทีละบททีละตอน
2. เรื่องที่อ่านควรจับใจความให้ได้ว่าในเรื่องต้องการบอกความรู้ ความคิดเห็น การแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนอย่างไร พยายามค้นหาเรื่องที่เป็นหลักใหญ่ให้ได้ แล้วจึงพิจารณาประเด็นปลีกย่อย
3. การจับใจความเรื่องที่ไม่มีตัวบุคคล ควรพิจารณาว่าเรื่องอะไร บอกสิ่งแนะนำอะไร เพื่ออะไร แต่ถ้าเป็นเรื่องที่มีตัวบุคคล ควรจับใจความให้ได้ว่าเพื่ออะไร ใครทำอะไร ทำกับใคร ที่ไหน เมื่อไร ผลเป็นอย่างไร
4. ควรฝึกจับใจความสำคัญของเรื่องสั้น ๆ ก่อนแล้วจึงจับใจความสำคัญของหนังสือขนาดยาวได้ และควรฝึกจับใจความสำคัญในข้อเขียนทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

5. เมื่อจับใจความได้แล้ว ควรใช้ถ้อยคำและข้อความที่สรุปย่อ รวบรวมตรงประเด็น โดยพูดและเขียนเป็นภาษาของตนเอง

ข้อควรคำนึงในการใช้วิจารณ์ มีดังนี้

- เรื่องที่ฟังหรืออ่านมีลักษณะอย่างไร
- ผู้พูด ผู้เขียนต้องการอย่างไร
- แหล่งข่าวน่าเชื่อถือเพียงใด
- ถ้าเป็นคำสั่ง คำแนะนำของบุคคลต้องดูว่า ผู้พูดมีลักษณะท่าทาง น่าเสียงเป็นอย่างไร น่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด
- เรื่องที่ฟังหรืออ่านเป็นเรื่องที่เคยพบเห็นตัวอย่างมาแล้วหรือไม่จะเกิดโทษและประโยชน์ต่อเรามากน้อยเพียงใด

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ คือการรู้จักใคร่ครวญ พิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างละเอียดลึกซึ้งในด้านต่าง ๆ เป็นการอ่านที่ต้องอาศัยความสามารถในการคิดพิจารณาหาเหตุผลมาประกอบ ซึ่งนับว่าเป็นทักษะด้านการอ่านขั้นสูง จึงควรฝึกให้เป็นนิสัยเพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

การอ่านแต่ละประเภทจะมีความหมายและมีหลักการอ่านดังต่อไปนี้

การอ่านออกเสียง หมายถึงการถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นเสียง และเป็นการอ่านที่ผู้อื่นสามารถได้ยินเสียงอ่านด้วย การอ่านออกเสียงมักไม่นิยมอ่านเพื่อการรับรู้โดยตรงเพียงผู้เดียว

หลักการอ่านออกเสียง สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

๑. อ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี เช่น การออกเสียง ตัว ร ล คำควบกล้ำ และอ่านออกเสียงให้ชัดเจน

๒. อ่านอย่างมีจังหวะ วรรคตอนที่ถูกต้อง ไม่อ่านตกหรือเติมคำเกินจากบทอ่าน และอ่านได้คล่องแคล่ว เช่น

ถ้าเขาไม่พอใจ ฉันจะไปอยู่ที่อื่นก็ได้ (ฉันเป็นฝ่ายไป)

ถ้าเขาไม่พอใจฉัน จะไปอยู่ที่อื่นก็ได้ (เขาเป็นฝ่ายไป)

๓. อ่านให้เข้าลักษณะของเนื้อเรื่อง เช่น อ่านบทสนทนา อ่านคำบรรยาย อ่านพรรณนาความรู้สึก เป็นต้น

๔. อ่านออกเสียงและจังหวะให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง เช่น คุณ โกรธ จะต้องทำเสียงแข็งและเร็ว ถ้าเป็นการคร่ำครวญ อ่อนวอน จะต้องทอดเสียงให้ช้าลง เป็นต้น

สำหรับ ลักษณะการยืมอ่านต้องนำสันหนังสือวางบนมือซ้ายใช้นิ้วจับด้านบนหนังสือ มือขวานั้นคั่นหน้าต่อไปเตรียมพลิก

การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

การอ่านออกเสียงร้อยแก้ว

เป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญเนื่องจากการถ่ายทอดความรู้ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ของผู้เขียน โดยผ่านผู้อ่าน ไปยังผู้ฟัง การอ่านออกเสียงร้อยแก้วได้ดีจะต้องออกเสียงคำใน ภาษาไทยถูกต้องชัดเจน รู้หลักการอ่านและมีทักษะในการอ่านจึงจะสามารถอ่านได้อย่างไพเราะ ถูกต้อง คล่องแคล่ว ก่อให้เกิดภาพพจน์ ได้รส ได้อารมณ์

การอ่านออกเสียง

มีความมุ่งหมายประการสำคัญเพื่ออ่านออกเสียง คือเน้นการเปล่งเสียงว่าดังขนาดไหน ถูกต้องหรือชัดเจนทำให้ผู้ฟังเข้าใจหรือไม่ อ่านได้ถูกต้องจังหวะ วรรคตอน คล่องแคล่ว และเกิด อารมณ์เพลิดเพลินเพียงใด ส่วนการที่ผู้อ่านจะจับใจความหรือเข้าใจเรื่องถือว่าเป็นความปะสงค์ อันดับรอง

หลักการอ่านร้อยแก้ว

1. ออกเสียงอ่านอย่างเสียงพูดธรรมดา
2. อ่านด้วยจังหวะธรรมดาไม่เร็วหรือช้าเกินไป
3. อ่านถูกต้องตามวรรคตอน
4. ออกเสียงให้ถูกต้องและชัดเจนพอสมควร
5. ออกเสียงหนักเบาให้เหมาะแก่เรื่อง

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว

การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วจะอ่านออกเสียงแบบธรรมดา เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ เรื่องราว การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วนี้ใช้กันมากในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะผู้ที่มิอาชีพอ่านข่าว อ่านรายงาน อ่านบทความทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือบุคคลที่อ่านสุนทรพจน์ เป็นต้น ผู้อ่านจะต้องอ่าน ให้นำฟัง ใช้เสียงพูดธรรมดา แต่มีการเน้นถ้อยคำ เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนใจและเข้าใจเรื่องราวที่ อ่าน สามารถรับสารได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

หลักการอ่านร้อยแก้วมีดังนี้

1. **อ่านให้หน้าฟัง** ผู้อ่านจะต้องลองซ้อมอ่าน โดยอ่านในใจครั้งหนึ่งก่อน เพื่อให้รู้เรื่องราวที่อ่าน สามารถเข้าใจบทอ่านอย่างถูกต้อง เพื่อจะได้ถ่ายทอดเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องเข้าใจความหมายของคำ ถ้อยคำ สำนวนที่อ่านเข้าใจความคิดสำคัญของเรื่องที่อ่าน จึงจะสามารถเว้นวรรคตอนการอ่านให้ถูกต้องตามเรื่องราว สามารถใช้น้ำเสียงได้น่าฟัง มีการเน้น ถ้อยคำอย่างถูกต้องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง และอ่านได้อย่างคล่องแคล่วราบรื่นไม่ตะกุกตะกัก
2. **อ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธีหรืออ่านให้ถูกต้องตามความนิยม** การอ่านเป็นเรื่องของทักษะซึ่ง จะต้องมีการฝึกฝนการอ่านอยู่เสมอ โดยอ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี คำบางคำอ่านตามความ นิยม ผู้อ่านจะต้องทราบหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการอ่านคำต้องหมั่นสังเกตการอ่านของผู้อื่น คำใด ควรอ่านอย่างไร ถ้าไม่แน่ใจควรใช้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ช่วยตัดสินใจการอ่าน
3. **อ่านให้ชัดเจน** ได้แก่ อ่านออกเสียง พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ อย่างถูกต้อง เช่น การอ่าน ออกเสียง ร – ล หรือคำควบกล้ำ ชัดเจน การอ่านไม่ชัดเจน นอกจากจะแสดงให้เห็นว่าผู้อ่าน ขาดความระมัดระวัง แล้วยังขาดการศึกษาอีกด้วย
4. **อ่านมีจังหวะ** แบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง ภาษาไทยจะต้องเว้นวรรคตอนให้ถูกที่ ผู้อ่านต้องอ่าน เรื่องนั้น ๆ ให้เข้าใจเสียก่อน เพื่อจะได้แบ่งวรรคตอนได้ถูกต้อง ฝึกการอ่านให้มีวรรคตอน ผู้อ่านอาจทำเครื่องหมาย / คั่นข้อความที่เว้นวรรค ถ้าผู้อ่านอ่านผิดวรรคตอนย่อมทำให้ ความหมายผิดไปด้วย เช่น

“ ห้ามผู้หญิงนุ่งกางเกงในเวลาทำงาน ”

มีความหมายว่า — ในเวลาทำงานห้ามผู้หญิงนุ่งกางเกงมาทำงาน

ถ้าเว้นวรรคตอนการอ่านผิดเป็นดังนี้ “ ห้ามผู้หญิงนุ่งกางเกงใน / เวลาทำงาน ” ความหมายจะ เปลี่ยนไป

5. **อ่านให้คล่องแคล่ว** ต้องอาศัยการฝึกฝนอยู่เสมอ ไม่อ่านตะกุกตะกัก อ่านให้ต่อเนื่องกัน การ อ่านให้คล่องแคล่วจะต้องรู้จักกวาดสายตาในการอ่าน ดังนี้

- 5.1 **การจับสายตาที่ตัวอักษร** สายตาจะต้องเคลื่อนไปบนตัวอักษรบนบรรทัดจากซ้าย ไปขวา โดยจับสายตาไปที่ละจุด จุดละ ๔ - ๕ คำ เป็นระยะ ๆ ดังนี้
- 5.2 **ช่วงสายตา** หมายถึง จำนวนคำที่สายตากวาดไปบนตัวหนังสือทีละจุด ควรเป็น ๔-๕ คำ

5.3 **การอ่านย้อนกลับ** บางคนอ่านแล้วต้องอ่านย้อนกลับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การอ่านย้อนกลับทำให้อ่านได้ช้า

การอ่านได้คล่องแคล่วต้องฝึกอ่าน โดยจับสายตาค้นตัวหนังสือเป็นช่วง ๆ ดังกล่าวและต้องอ่านอย่างมีสมาธิ จึงจะอ่านได้รวดเร็ว